

VÝZVA NA PREDKLADANIE ŽIADOSTÍ O PROJEKT
PREVENCIA NEPRENOSNÝCH OCHORENÍ V SLOVENSÝCH MESTÁCH
(SK - ZDRAVIE)
Švajčiarsky príspevok
SLOVENSKO

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE A PODMIENKY

Výzva na predkladanie žiadostí s názvom „Prevencia neprenosných ochorení v slovenských mestách“ (ďalej len „výzva“) je programovým komponentom 3 „Švajčiarsko-slovenského programu Zdravie“ (ďalej len „program“).

Cieľom výzvy je posilniť systémový prístup k prevencii neprenosných ochorení a podpore zdravia prostredníctvom doplnenia programových komponentov 1 a 2 a poskytnutia podpory medzisektorovej a viacúrovňovej spolupráci medzi zainteresovanými stranami v oblasti prevencie neprenosných ochorení a podpory zdravia. Výzva vytvára príležitosti pre miestne samosprávy na realizáciu aktivít, založených na dôkazoch a osvedčených postupoch, na prevenciu neprenosných ochorení a podporu zdravého životného štýlu na ich území. Slovenské mestá a mestské časti, vybrané v tejto výzve, sa zapoja do pilotnej siete vytvorenej v duchu konceptu WHO „Zdravé mestá“, a budú z miestnej úrovne prispievať do ďalších dvoch programových komponentov, ktoré sa venujú prevencii neprenosných ochorení na národnej a regionálnej úrovni. V záujme získania relevantnej spätnej väzby je výzva obmedzená na obce s počtom obyvateľov nad 20 000, pričom projektovými partnermi sa môžu stať aj menšie obce, združenia obcí alebo iné právnické osoby.

Výzva bola pripravená na základe Strategického rámca pre zdravotníctvo na roky 2014 - 2030, kapitoly 4.1, venovanej verejnému zdraviu. Dokument zdôrazňuje úlohu obce, ako významného determinantu zdravia a samotné „zdravie“ ako výsledok sociálnych determinantov, z čoho vyplýva, že strategické plány sociálneho rozvoja a komunitný plán sociálnych služieb by mali obsahovať zložku „zdravie“.

Hlavným cieľom programu je zníženie miery odvrátiteľnej úmrtnosti a zníženie miery výskytu neprenosných ochorení, ktorým možno predchádzať, pričom všetky programové komponenty prispievajú k tomuto cieľu plnením doplnkových čiastkových cieľov a opatrení.

V rámci výzvy sa podporia pilotné iniciatívy na miestnej úrovni, zamerané na aktivity podporujúce zdravie a zdravý životný štýl.

Vyhlásenie výzvy:	19. máj 2025
Ukončenie výzvy:	30. september 2025 23:59 SELČ
Kód výzvy:	HLT03
Vplyv programu:	Zníženie miery odvrátiteľnej úmrtnosti a zníženie miery výskytu neprenosných ochorení, ktorým možno predchádzať.
Výstupy programu:	• Schválený model riadenia prevencie neprenosných ochorení a podpory zdravia • Koordinované zapojenie samospráv do prevencie neprenosných ochorení a podpory zdravia • Zvýšenie informovanosti a porozumenia problematike neprenosných ochorení a podpory zdravia medzi širokou verejnosťou • Zlepšená koordinácia a komunikácia na úrovni samospráv v oblasti prevencie neprenosných ochorení a podpory zdravia
Maximálna výška žiadaného	750 000 EUR

projektového grantu:	
Minimálna výška žiadaného projektového grantu:	400 000 EUR
Spolufinancovanie:	Spolufinancovanie sa nevyžaduje.
Celková alokácia:	5 250 000 EUR
Vyhlasovateľ:	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky
Oprávnení žiadatelia:	Slovenské mestá a mestské časti s počtom obyvateľov nad 20 000 ¹
Oprávnení partneri:	• Štátna správa s výnimkou Ministerstva zdravotníctva SR a Úradu verejného zdravotníctva SR; Regionálne úrady verejného zdravotníctva sú oprávnenými partnermi, avšak Regionálnym úradom verejného zdravotníctva zapojeným do programového komponentu 1 nemôže byť udelený projektový grant. • regionálna samospráva (vrátane združení), • miestna správa (vrátane združení a miest), • univerzity/akademický sektor a školy, • mimovládny/neziskový sektor, • súkromný sektor a iné organizácie zriadené ako právnická osoba buď vo Švajčiarsku, alebo na Slovensku a medzinárodné organizácie, ktoré sa budú aktívne podieľať na implementácii projektu a účinne k nej prispievať.
Ďalšie podmienky:	1. Cieľ projektu musí byť v súlade s cieľom programu, ktorým je zníženie miery odvrátiteľnej úmrtnosti a zníženie miery výskytu neprenosných ochorení, ktorým možno predchádzať. 2. V rámci projektu musí byť zriadená pozícia aspoň jedného koordinátora prevencie², ktorý bude spĺňať opis pracovných činností a kvalifikačné požiadavky definované v prílohe č. 4. 3. Prijímateľ akceptuje metodické riadenie pod vedením Ministerstva zdravotníctva SR ako prijímateľa v rámci programového komponentu 1 a riadi sa jeho metodikou. 4. Prijímateľ definuje „profil zdravia mesta“, ktorý podľa definície WHO znamená správu o verejnom zdraví, ktorá opisuje zdravotný stav obyvateľstva mesta, zhromažďuje kľúčové informácie o zdraví a jeho determinantoch v meste a interpretuje a analyzuje tieto informácie. Táto správa bude zostavená na začiatku a na konci obdobia realizácie projektu. 5. Prijímateľ sa stane členom a aktívne sa zapojí do pilotnej siete miest vytvorenej Správcom programu v duchu konceptu WHO „Zdravých miest“ a tiež sa aktívne zapojí do multisektorovej siete a komunikačnej platformy vytvorenej a spravovanej Ministerstvom zdravotníctva SR. Návrh Štatútu

¹ Podľa údajov Štatistického úradu SR do konca roka 2023 prekročilo počet obyvateľov 20 000 celkovo 49 slovenských obcí. Všetky tieto obce sú oprávnené podať žiadosť. Ak podľa rovnakého súboru údajov do konca roka 2024 prekročia 20 000 obyvateľov aj ďalšie obce, môžu sa obrátiť na Správcu programu so žiadosťou o technické úpravy v systéme, ktoré im umožnia podať žiadosť. Aktualizované údaje nebudú mať vplyv na oprávnenosť obcí, ktoré sú už oprávnené podľa údajov ku koncu roka 2023.

² V celom texte výzvy bude používaný tvar generického maskulína, ale pod týmto pojmom sú zahrnuté obe pohlavia.

	pilotnej siete s uvedením práv a povinností jej členov je uvedený v prílohe č. 5. 6. Prijímateľ je povinný prezentovať intervencie realizované v rámci programu na hodnotenie a zapracovanie do Národného portálu osvedčených postupov. 7. Projekt vybraný prostredníctvom tejto výzvy bude realizovaný v súlade s platnými pravidlami štátnej pomoci. 8. Žiadosť musí v prípade oprávnených aktivít 4–10 definovaných v kapitole 5 tohto dokumentu, obsahovať: a. Opis plánovaných výstupov aktivít, ktoré sa majú dosiahnuť na úrovni obyvateľstva: počet zapojených alebo oslovených obyvateľov, spôsob hodnotenia výsledkov na základe základného a následného merania, b. Opis spôsobu, akým budú v rámci aktivity oslovené a zapojené ťažko dostupné komunity, c. Základné informácie o plánovaných stavebných prácach, ak je to relevantné: cieľ/ciele stavebných prác a vzťah k plánovaným výstupom, plánovaný rozpočet na stavebné práce, plánovaný časový harmonogram.
Zdroj/e financovania:	Švajčiarsky príspevok a štátny rozpočet SR

2. KONTEXT

Program švajčiarsko-slovenskej spolupráce sa realizuje na základe [Rámcovej dohody medzi Švajčiarskou federálnou radou a vládou Slovenskej republiky o implementácii Druhého švajčiarskeho príspevku vybraným členským štátom EÚ na zníženie hospodárskych a sociálnych rozdielov v rámci EÚ](#) (ďalej len „Rámcová dohoda“), podpísanej 19. septembra 2023. Uzavretie Rámcovej dohody umožňuje Slovenskej republike získať finančné prostriedky z druhého švajčiarskeho príspevku v rámci tzv. kohéznej alokácie vo výške 44,2 mil. švajčiarskych frankov (približne 46,41 mil. EUR), z toho pre oblasť zdravotníctva bolo vyčlenených 15 mil. švajčiarskych frankov (približne 17,65 mil. EUR).

Základný rámec programu vrátane jeho tematických oblastí podpory, finančnej alokácie, doby trvania, cieľov a špecifických podmienok implementácie je definovaný v prílohe Rámcovej dohody – Rámec špecifický pre danú krajinu.

Program bol schválený švajčiarskymi orgánmi 18. decembra 2024. Dohoda o podpornom opatrení bola podpísaná 1. apríla 2025.

Implementácia programu prebieha v súlade s [Nariadením o implementácii druhého švajčiarskeho príspevku vybraným členským štátom EÚ na zníženie hospodárskych a sociálnych rozdielov v rámci EÚ](#) (ďalej len „Nariadenie“), Rámcovou dohodou, Dohodou o podpornom opatrení a ďalšími [implementačnými dokumentmi programu](#).

"ŠVAJČIARSKO-SLOVENSKÝ PROGRAM ZDRAVIE" (SK-ZDRAVIE)

Program implementuje Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR ako správca programu. Spolupracujúcim subjektom je Ministerstvo zdravotníctva SR ako rezortné ministerstvo a prijímateľ programového komponentu 1.

Cieľom programu je podporiť implementáciu Strategického rámca starostlivosti o zdravie SR na roky 2014 - 2030, najmä v oblasti prevencie a kontroly neprenosných ochorení a rozvoja podpory zdravia. Tento cieľ sa dosiahne prostredníctvom vytvorenia a schválenia modelu riadenia prevencie neprenosných ochorení a podpory zdravia, koordinovaného zapojenia samospráv, posilnenia

informovanosti a porozumenia problematike neprenosných ochorení a podpory zdravia medzi širokou verejnosťou a zlepšenia koordinácie a komunikácie na národnej, regionálnej a komunálnej úrovni.

Preddefinovaný komponent 1 „Posilnenie riadenia prevencie neprenosných ochorení a podpory zdravia na Slovensku“

Preddefinovaný komponent 1 bude implementovať Ministerstvo zdravotníctva SR ako Prijímateľ v spolupráci s Úradom verejného zdravotníctva SR a 8 regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva ako Projektovými partnermi.

Programový komponent 1 je zameraný na:

- a) vytvorenie modelu riadenia koordinovaného systému prevencie neprenosných ochorení a podpory zdravia,
- b) vytvorenie digitálnej platformy s názvom „Národný portál osvedčených postupov“ ako súboru nástrojov a akumulátora osvedčených postupov v oblasti prevencie neprenosných ochorení a podpory zdravia,
- c) posilnenie personálnych kapacít v oblasti podpory zdravia a prevencie chorôb.

Programový komponent 2: Vyzvanie na predloženie žiadosti pre samosprávne kraje

Vyzvanie vychádza zo základov položených v rámci programového komponentu 1 a zameriava sa na vytvorenie a udržiavanie siete koordinátorov prevencie a zároveň na realizáciu cielených opatrení na regionálnej úrovni. Tieto opatrenia sú navrhnuté tak, aby priamo riešili špecifické potreby konkrétneho regiónu v oblasti prevencie neprenosných ochorení a/alebo podpory zdravia.

Programový komponent 3: Otvorená výzva na predkladanie žiadostí v oblasti prevencie neprenosných ochorení v slovenských mestách

Výzva nadväzuje na základy vytvorené v rámci programového komponentu 1 a zameriava sa na vytvorenie a udržiavanie siete koordinátorov prevencie a zároveň podporuje realizáciu cielených opatrení na miestnej úrovni. Tieto opatrenia sú navrhnuté tak, aby priamo riešili špecifické potreby jednotlivých miest v oblasti prevencie neprenosných ochorení a podpory zdravia.

Synergia je zabezpečená komplementaritou týchto troch komponentov, ako pilierov systémového prístupu k prevencii neprenosných ochorení a podpore zdravia na Slovensku. Kým komponent 1 sa zameriava na rozvoj modelu riadenia a koordinačných mechanizmov, komponenty 2 a 3 ďalej rozvíjajú komplexnosť koordinovanej siete na všetkých úrovniach riadenia a navyše realizujú cielené opatrenia. Spoločne prispievajú k zníženiu miery odvrátiteľnej úmrtnosti a k zníženiu miery neprenosných ochorení, ktorým možno predchádzať, prostredníctvom zlepšenia riadenia, koordinácie a informovanosti verejnosti.

3. OČAKÁVANIA VÝZVY

Podľa aktualizovaného Strategického rámca zdravotnej starostlivosti na roky 2014 - 2030 predstavujú neprenosné ochorenia, ako sú kardiovaskulárne ochorenia, rakovina, cukrovka a chronické respiračné ochorenia, viac ako 80 % úmrtnosti, chorobnosti a invalidity na Slovensku. V roku 2019 zomrelo na rakovinu približne 13 700 ľudí, čo je druhá najvyššia úmrtnosť v EÚ. Slovensko má jednu z najvyšších mier úmrtnosti v EÚ na príčiny, ktorým možno predchádzať a ktoré možno liečiť.

Dlhodobé následky neprenosných ochorení a ich postup v čase, v kombinácii so starnutím populácie, vytvárajú obrovskú záťaž na verejný zdroj a výdavky súvisiace so zdravotníctvom. V dôsledku toho je

zdravie nielen sociálnym, ale aj kritickým hospodárskym problémom, pričom tieto dva rozmery sú úzko prepojené.

Najzávažnejšími nedostatkami zistenými na Slovensku boli absencia systematického a koordinovaného prístupu v oblasti prevencie a podpory zdravia, nedostatok kapacít a zdrojov a absencia fungujúcich mechanizmov a procesov riadenia.

Ambíciou výzvy je okrem iného podporiť spoluprácu subjektov pôsobiacich v oblasti prevencie neprenosných ochorení a podpory zdravia, s cieľom realizovať širokú škálu opatrení, zvýšiť informovanosť a osvetu a chrániť zdravie obyvateľstva, s dôrazom na ťažko dostupné komunity.

Podporené projekty budú implementovať zmysluplné opatrenia v týchto **oblastiach**:

1. Zriadenie pozície koordinátora prevencie, ktorý bude dohliadať na iniciatívy súvisiace so zdravím na miestnej úrovni.
2. Vypracovanie „profilu zdravia mesta“, ktorý integruje zdravie ako kľúčový prvok v rozhodovaní a plánovaní samosprávy.
3. Aktívne zapojenie podporených žiadateľov do pilotnej siete v duchu WHO konceptu „Zdravých miest“, na uľahčenie výmeny poznatkov a spolupráce.
4. Realizácia minimálne jednej intervencie z ponuky oprávnených aktivít, zameraných na vytvorenie zdravšieho mestského prostredia. Zoznam oprávnených aktivít je uvedený v kapitole 5 výzvy.

Výzva vyzýva obce, aby prekročili rámec tradičných sociálnych služieb a strategicky začlenili tému zdravia do riadenia, plánovania a rozvoja komunity.

Očakáva sa, že žiadatelia oslovia a zapoja ťažko dostupné komunity so sťaženým prístupom k informáciám o zdraví a k zdravotnej starostlivosti. Tento pojem označuje existujúce bariéry v zmysle nielen sociálneho vylúčenia, ale aj geografických bariér, vekových a zdravotných bariér, bariér z nedostatku vedomostí, ekonomických bariér (napr. mnohí obyvatelia žijúci vo vzdialených oblastiach nemajú auto a majú obmedzené možnosti dopravy).

Žiadatelia sú zároveň vyzývaní k slovensko-švajčiarskej spolupráci s cieľom posilniť bilaterálne vzťahy v oblasti prevencie neprenosných ochorení a podpory zdravia, ako aj vzájomnej výmeny skúseností a osvedčených postupov.

Dôraz je kladený na rovnováhu medzi primárnou a sekundárnou prevenciou v aktivitách, čo sa bude sledovať aj v procese evaluácie programu.

4. LOGICKÝ RÁMEC

Projekty podporené v rámci programu musia prispieť k vplyvu programu definovanému ako „Zníženie miery odvrátiteľnej úmrtnosti a zníženie miery výskytu neprenosných ochorení, ktorým možno predchádzať“ a k nasledujúcim výsledkom a výstupom programu:

- *Výsledok 1: „Schválenie modelu riadenia prevencie neprenosných ochorení a podpory zdravia“, konkrétne k jeho výstupu 1.3 „Vytvorenie Národného portálu osvedčených postupov“.* Projekty vybrané v tejto výzve neprispievajú priamo k žiadnemu z indikátorov tohto výsledku, ale sú nevyhnutné pre úspešnú realizáciu tohto výsledku.
- *Výsledok 2: „Koordinované zapojenie samosprávy do prevencie neprenosných ochorení a podpory zdravia“* konkrétne k jeho výstupom 2.1 „Samospráva aktívne zapojená do

definovaných úloh v oblasti prevencie neprenosných ochorení a podpory zdravia“, 2.2 „Samospráva informovaná o osvedčených postupoch v oblasti prevencie neprenosných ochorení a podpory zdravia“.

- *Výsledok 3: „Zvýšené povedomie a porozumenie širokej verejnosti o neprenosných ochoreniach a podpore zdravia“, konkrétne k jeho výstupu 3.1 „Intervencie v oblasti prevencie neprenosných ochorení a podpory zdravia realizované samosprávami“.*
- *Výsledok 4: „Zlepšená koordinácia a komunikácia na úrovni miest v oblasti prevencie neprenosných ochorení a podpory zdravia“, konkrétne k jeho výstupu 4.1 Zriadenie pilotnej siete v duchu prístupu „Zdravé mestá“.*

Vo formulári žiadosti o projekt sa od žiadateľov vyžaduje, aby stanovili cieľové hodnoty indikátorov výstupov a výsledkov programu, ku ktorým má prispieť ich projekt.

Pre všetky indikátory musia byť uvedené cieľové hodnoty. Cieľová hodnota musí byť vyššia ako nula. Cieľové hodnoty niektorých indikátorov môže stanoviť Správca programu.

Indikátory:

Výsledok 2: Koordinované zapojenie samospráv do prevencie neprenosných ochorení a podpory zdravia

- **Záväzný indikátor - 2.2 Počet miest aktívne zapojených do siete „Zdravé mestá“**
Definícia: Očakáva sa, že ak sú mestá aktívne v sieti, potom je ich zapojenie do prevencie neprenosných ochorení aktívne.

Indikátory výstupov:

Výstup 2.1 Samosprávy aktívne zapojené do stanovených úloh v oblasti prevencie neprenosných ochorení a podpory zdravia

- **Záväzný indikátor - 2.1.2 Počet koordinátorov prevencie, ktorých mestá zamestnávajú a udržiavajú**
Definícia: Očakáva sa, že každé mesto, zapojené do programu, zamestná aspoň jedného koordinátora prevencie. Mestá budú povinné udržať vytvorené a obsadené pozície počas doby udržateľnosti. Keďže mestá hospodária so značnými rozpočtami (okresné mesto strednej veľkosti s 20 000 obyvateľmi môže hospodáriť s ročným rozpočtom 20 mil. eur), zriadenie jednej pozície by nemalo byť vnímané ako finančne náročné, je však nevyhnutné, aby na konci realizácie programu boli mestá presvedčené, že pozície koordinátorov prevencie majú skutočne zmysel.
- **Záväzný indikátor - 2.1.3 Počet intervencií realizovaných samosprávami**
Definícia: Očakáva sa, že každý samosprávny kra, ako aj každé mesto zrealizuje aspoň jednu aktivitu z vopred definovaného zoznamu intervencií.

Výstup 2.2 Samosprávy informované o osvedčených postupoch v oblasti prevencie neprenosných ochorení a podpory zdravia

- **Záväzný indikátor - 2.2.2 Počet samospráv, ktoré sa zúčastňujú na podujatí „Market Place“ - cieľová hodnota stanovená na 1**
Definícia: Podujatia „Market Place“ sú dôležitým mechanizmom na podporu spoločných a opakovateľných riešení regionálnych/miestnych problémov v oblasti prevencie neprenosných ochorení a podpory zdravia. Cieľom je predstaviť možnosti a motivovať zainteresované strany k implementácii inovatívnych prístupov a riešení. Účastí hlavných aktérov v oblasti prevencie neprenosných ochorení a podpory zdravia je nevyhnutná pre šírenie poznatkov a ich implementáciu do praxe.

Výsledok 3: Zvýšenie povedomia a porozumenia širokej verejnosti o neprenosných ochoreniach a podpore zdravia

Indikátory výstupov:

Výstup 3.1 Intervencie v oblasti prevencie neprenosných ochorení a podpory zdravia realizované samosprávami

- **Závazný indikátor - 3.1.1 Počet intervencií/aktivít realizovaných v oblasti prevencie neprenosných ochorení alebo podpory zdravia v rokoch 2025-2029**

Definícia: Očakáva sa, že povedomie a pochopenie u širokej verejnosti sa zvýši najmä prostredníctvom aktivít realizovaných regionálnymi a miestnymi subjektmi, najmä samosprávnymi krajmi a mestami. Patria sem aktivity ako dni zdravia/ dni prevencie, školské aktivity, vzdelávacie aktivity zamestnávateľov atď.

Výsledok 4: Zlepšenie koordinácie a komunikácie na úrovni obcí v oblasti prevencie neprenosných ochorení a podpory zdravia

Indikátory výstupov:

Výstup 4.1 Vytvorenie pilotnej siete v duchu prístupu „Zdravé mestá“

- **Závazný indikátor - 4.1.1 Počet miest zapojených do siete - cieľová hodnota stanovená na 1**

Definícia: Predpokladá sa, že do otvorenej výzvy sa prihlási minimálne 8 miest s kvalitnými žiadosťami. Na zmiernenie rizika nízkeho záujmu budú mestá povinné nielen zamestnať koordinátorov prevencie, ale môžu na svojom území realizovať aj preventívne intervencie. Štatút pilotnej siete je definovaný a priložený v prílohe č. 5.

- **Závazný indikátor - 4.1.2 „Profil zdravia mesta“ pre každé zo zapojených miest bude vytvorený na začiatku a na konci obdobia implementácie programového komponentu - cieľová hodnota stanovená na 2**

Definícia: Mestá budú povinné zostaviť profil zdravia mesta, čo znamená navrhnuť, ako bude prvok „zdravie“ prítomný a určujúci vo všetkých rozhodovacích procesoch mesta a v jeho plánovaní. Hlavným cieľom je nasmerovať ich na zdravotné aspekty blahobytu ich občanov a pomôcť im uvedomiť si potenciál mesta ako dôležitého determinantu zdravia.

Úplný logický rámec programu je uvedený v Dohode o podpornom opatrení.

5. OPRÁVNENÉ AKTIVITY

Projektový grant bude financovať aktivity založené na spolupráci obcí v rámci programov zdravotnej prevencie, v súlade s príslušnými právnymi predpismi a s nasledujúcimi štyrmi základnými prvkami, ktoré definovala WHO v rámci konceptu „Zdravých miest“:

1. Investovanie do ľudí, ktorí tvoria naše mestá;
2. Navrhovanie mestských priestranstiev, ktoré zlepšujú zdravie a pohodu;
3. Podpora tvorby partnerstiev v záujme zdravia a pohody;
4. Zlepšenie prosperity komunity a prístupu k spoločným tovarom a službám.

Oprávnené aktivity a iniciatívy:

1. **Zriadenie a udržiavanie pozície koordinátora prevencie (povinná aktivita).**

Opis pracovnej pozície a kvalifikačné požiadavky sú definované v prílohe č. 4 výzvy.

Mestá sú povinné udržiavať aktívne plnenie úloh počas doby udržateľnosti.

2. **Definícia „profilu zdravia mesta“ podľa [definície WHO](#) (povinná aktivita).**

Správa o verejnom zdraví, ktorá opisuje zdravotný stav obyvateľstva mesta, spája kľúčové informácie o zdraví a jeho determinantoch v meste a interpretuje a analyzuje tieto informácie.

Táto správa sa zostavuje na začiatku a na konci obdobia realizácie projektu.

3. Partnerstvo v pilotnej sieti miest v duhu konceptu WHO „Zdravé mestá“ (povinná aktivita).

Okrem vyššie uvedených povinných aktivít musí žiadateľ realizovať aspoň jednu aktivitu z nižšie uvedeného zoznamu alebo aktivitu podľa vlastného výberu, ktorá súvisí s Cieľom Programu, ktorým je zníženie miery odvrátiteľnej úmrtnosti a zníženie miery výskytu neprenosných ochorení, ktorým možno predchádzať.

4. Zmeny v organizačnej štruktúre, ako napríklad:

1. Zriadenie koordinačného výboru pre Zdravé mesto.
2. Otvorenie sekretariátu Zdravého mesta.

5. Vykonalenie hodnotenia:

1. Hodnotenie potrieb komunity v kontexte komunitného plánu sociálnych služieb.
2. Zavedenie koncepcie HIA (Health Impact Assessment) do rozhodovacieho procesu.

6. Zmeny fyzického prostredia na podporu zdravia a zníženie rizík:

1. Vytváranie parkov, rekreačných oblastí, verejných priestranstiev, zelených plôch,
2. Zlepšenie kvality ovzdušia a vody.

7. Aktívna doprava:

1. Rozvoj a podpora aktivít, zameraných na aktívnu dopravu, napríklad využívanie cyklistických a peších chodníkov a bezpečných detských ihrísk.
2. Podpora aktívnej mobility prostredníctvom zvýšenia počtu cyklistov cez programy zdieľania bicyklov a/alebo dizajn ulíc.
3. Osveta zameraná na realizáciu bezpečných ciest do škôl.

8. Zvyšovanie zdravotnej gramotnosti občanov:

1. Poskytnutie zručností a vedomostí jednotlivcom a komunitám pre zdravý životný štýl a schopnosť orientovať sa v oblasti zdravia.
2. Poskytovanie vzdelávania, sociálnych služieb a iných zdrojov v meste, v rôznych prostrediach, v snahe o dobré zdravie.
3. Vzdelávanie a podpora smerujúca k vyššej miere účasti na vyšetreniach a skríningoch ochorení.

9. Aktivity budujúce odolnosť komunity:

1. Investovanie do vytvárania sociálnych väzieb, sociálnej podpory, rozvoja komunity, rozvoja zručností a kompetencií a sociálnej súdržnosti a prepojenia, minimalizácia zraniteľnosti a posilnenie sociálneho kapitálu komunity.
2. Aktivity na zlepšenie rovnosti v oblasti zdravia na úrovni komunity, inšpirované [konceptiou Marmot Places](#).

10. Miestne programy podporujúce zdravotné iniciatívy a programy vedené komunitou, ktoré sa zaoberajú miestnymi zdravotnými potrebami a prioritami:

1. Aktivity podporujúce „Zdravotné včasné intervencie“
2. Aktivity podporujúce „Zdravé starnutie“
3. Znížená zraniteľnosť
4. Duševné zdravie a pohoda
5. Zdravá strava a hmotnosť
6. Zníženie škodlivého užívania alkoholu
7. Kontrola tabaku
8. Zdravé miesta
9. Zvýšená fyzická aktivita
10. Prevencia násillia a úrazov

Hlavnou myšlienkou je podpora zdravého životného štýlu a podpora obcí pri budovaní pilotnej siete v duchu konceptu „Zdravých miest“, ktorá bude poskytovať cielenú podporu aktivitám na podporu zdravia a zdravého životného štýlu.

6. VÝBEROVÉ KRITÉRIÁ A PRIORITIZOVANÉ PROJEKTY

Pri výbere projektov na financovanie sa uprednostnia tie, ktoré najúčinnejšie integrujú podporu zdravia do správy obce a života komunity, čím sa zabezpečí udržateľný vplyv na blaho verejnosti. Medzi kľúčové faktory patria:

- Silný záväzok obce začleniť zdravie do rozhodovania a mestského plánovania.
- Aktívne zapojenie miestnych komunít a ťažko dostupných komunít do zdravotnej gramotnosti a preventívnych iniciatív.
- Viacsektorové partnerstvá, podporujúce spoluprácu medzi jednotlivými úrovňami verejnej správy a zainteresovanými stranami.
- Implementácia inovatívnych, škálovateľných intervencií v súlade s konceptom WHO „Zdravé mestá“.

Najväčšiu šancu na podporu majú tie žiadosti, ktoré najlepšie spĺňajú priority podľa tabuľky v prílohe č. 2 (Výberové kritériá), preukazujú účinné zapojenie komunity, vykazujú priamy vplyv, silné partnerstvá a účinné riadenie a dosahujú konkrétne ciele.

7. OPRÁVNENÉ VÝDAVKY

Oprávnený výdavok je vo všeobecnosti taký, ktorý spĺňa všetky nižšie uvedené podmienky:

1. je v súlade so zásadami efektívnosti, účinnosti a hospodárnosti podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
2. vznikol v súlade s podmienkami tejto výzvy;
3. je nevyhnutný na realizáciu projektu, priamo súvisí s vykonávaním jeho aktivít a je zameraný na dosiahnutie cieľov projektu;
4. vznikol a bol zaplatený prijímateľom alebo projektovým partnerom v stanovenom časovom období, určenom na realizáciu projektu;
5. bol skutočne vynaložený, zaevidovaný v účtovníctve prijímateľa alebo projektového partnera, je identifikovateľný a overiteľný, podložený originálnou dokumentáciou v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Okrem tzv. neoprávnených výdavkov, uvedených v článku 6.6 Nariadenia, môžu byť všetky typy výdavkov oprávnené, ak spĺňajú podmienky uvedené v tejto výzve a v článku 6.1 a 6.2 Nariadenia³.

Obdobie oprávnenosti výdavkov pre každý Projekt bude stanovené v Projektovej zmluve. Vo všeobecnosti sú výdavky v rámci projektu oprávnené odo dňa rozhodnutia Riadiaceho výboru o schválení projektu. **Výdavky môžu byť oprávnené do 31. decembra 2028.**

Výdavky sa považujú za vynaložené, keď bol predmet výdavkov dodaný (v prípade tovaru) alebo vykonaný (v prípade služieb a prác), vyfakturovaný a zaplatený. Vo výnimočných prípadoch, keď bol

³ Viac informácií nájdete v [Manuáli implementácie projektov](#)

predmet výdavku dodaný alebo vykonaný v poslednom mesiaci obdobia oprávnenosti, sa výdavok považuje za vzniknutý v rámci obdobia oprávnenosti aj vtedy, ak bola faktúra vystavená v mesiaci bezprostredne nasledujúcom po skončení obdobia oprávnenosti a zaplatená do 30 kalendárnych dní odo dňa jej vystavenia.

Grantová miera je 100 % pre všetkých žiadateľov.

Kancelárske a administratívne výdavky sú súčasťou paušálnej sadzby a ich vynaloženie sa nepreukazuje. Kancelárske a administratívne náklady sa uhrádzajú podľa paušálnej sadzby vo výške 7 % oprávnených priamych nákladov na zamestnancov, zamestnaných v rámci projektu, podľa Projektovej zmluvy. Kancelárske a administratívne náklady sú obmedzené na položky uvedené v kapitole D, bod 8.6.3 Manuálu implementácie projektov. Iná forma úhrady nie je možná a tieto typy nákladov sa neuhrádzajú v rámci žiadnych iných kategórií nákladov.

V rámci každého projektu sa povinne tvorí jedna všeobecná položka s názvom „Rezerva“ v sume 5 % celkových oprávnených výdavkov projektu, pričom z tejto položky sa financujú najmä nasledovné výdavky:

- (a) výdavky na audity, ktoré môžu byť požadované Orgánom auditu,
- (b) výdavky na preklady súťažných podkladov, ak o to švajčiarska strana požiada,
- (c) výdavky na správy nezávislého audítora alebo kvalifikovaného a nezávislého verejného činiteľa⁴,
- (d) rezervy na kurzové straty švajčiarskych partnerov,
- (e) iné výdavky na nepredvídateľné okolnosti.

Daň z pridanej hodnoty týkajúca sa oprávnených výdavkov je oprávneným výdavkom, ak prijímateľ nie je platcom tejto dane alebo nemá nárok na odpočet tejto dane.

Odporúčané limity pre niektoré výdavky sú uvedené v [prílohe 5](#) Manuálu implementácie projektov.

Švajčiarske a medzinárodné organizácie, ktorých hlavné sídlo je mimo územia Slovenska, predkladajú správu nezávislého audítora, ktorý je oprávnený vykonávať štatutárne audity účtovných dokladov, potvrdzujúcu, že nárokovanie výdavkov boli vynaložené v súlade s Nariadením, vnútroštátnymi právnymi predpismi a príslušnými vnútroštátnymi účtovnými postupmi. Táto správa sa v súlade s bodom 6.8.1 Nariadenia považuje za dostatočný dôkaz o vynaložených výdavkoch.

Správa vydaná príslušným a nezávislým verejným činiteľom, ktorého príslušné vnútroštátne orgány uznali za osobu s právomocou vykonávať rozpočtovú a finančnú kontrolu nad subjektom, ktorému vznikli náklady, a ktorý sa nepodieľal na príprave finančných výkazov, potvrdzujúca, že nárokovanie nákladov vznikli v súlade s Nariadením, príslušnými právnymi predpismi a vnútroštátnymi účtovnými postupmi, sa s výhradou odseku 6.8.1 Nariadenia tiež považuje za dostatočný dôkaz o vzniknutých výdavkoch.

8. ODPORÚČANÉ MÍĽNIKY A ČASOVÝ RÁMEC

Správca programu dôrazne odporúča, aby projekty dodržiavali tento časový rámec:

Udalosť/Míľnik	Predpokladaný dátum
Vyhlásenie výzvy	19. máj 2025
Predpokladaný dátum informačného dňa k výzve (online)	máj/jún 2025

⁴ Podľa článku 6.8.4 a 6.8.5 Nariadenia.

Ukončenie výzvy - termín na predloženie žiadostí	30. september 2025 23:59 SELČ
Predpokladaný dátum oznámenia výsledkov výzvy	31. január 2026
Predpokladaný možný dátum začiatku realizácie projektu	28. február 2026
Najneskorší dátum dokončenia projektu	31. december 2028
Koniec oprávnenosti výdavkov projektu	31. december 2028
Termín na predloženie poslednej žiadosti o platbu (záverečnej správy o projekte)	15. január 2029

9. PARTNERSTVO

Projekty môžu byť realizované v partnerstve. Oprávnení projektoví partneri sú uvedení v kapitole 1 tejto výzvy. Žiadosť o projekt môže mať najviac 4 projektových partnerov.

Spolu so žiadosťou o projekt sa predkladá vyhlásenie o partnerstve, predbežná dohoda alebo iné obdobné dokumenty, preukazujúce záujem partnera o účasť na projekte. Dokument by mal byť podpísaný a predložený ako naskenovaná verzia alebo vo formáte .pdf, ak je integrovaný digitálny podpis.

Zapojenie švajčiarskeho partnera do realizácie projektu je vnímané pozitívne. Švajčiarsky partner nesmie spolufinancovať projekt a ani znášať žiadne kurzové riziká. Spolufinancovanie švajčiarskeho partnera zabezpečuje žiadateľ.

Výdavky partnerov môžu byť zahrnuté do rozpočtu projektu. Výdavky švajčiarskych projektových partnerov projektu sa uvádzajú v rámci samostatnej aktivity. Medzi žiadateľom a projektovým/-i partnerom/-mi musia byť uzavreté partnerské dohody.

Partnerské dohody s projektovým partnermi s finančnou účasťou budú predložené najneskôr pred poskytnutím prvej platby prijímateľovi.

Partnerstvá môžu predstavovať významnú príležitosť na zvýšenie kvality a rozšírenie potenciálu projektu.

Partnerstvo neznamená a nesmie nahradiť:

- Zabezpečenie bežnej administrácie projektu, ako je príprava správ, vedenie účtovníctva atď. Tieto činnosti sú štandardnou súčasťou riadenia projektu, ale samy osebe nedefinujú partnerstvo.
- Poskytovanie bežných komerčných služieb dostupných na trhu a potrebných počas projektu (napr. IT služby, marketingové služby atď.). Dodávatelia, ktorí bežne poskytujú komerčné služby, nie sú považovaní za partnerov, pokiaľ neexistuje hlbšia spolupráca, ktorá prináša pridanú hodnotu nad rámec štandardných služieb.
- Dodávky tovarov a stavebné práce.

Partnerstvo nesmie slúžiť ako spôsob, ako obchádzať obchodno-právne vzťahy. Pri výbere dodávateľov je nevyhnutné postupovať v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní⁵.

⁵ Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní

Vo vzťahu k Správci programu je dôležité si uvedomiť, že žiadateľ zodpovedá za všetky záväzky a nezrovnalosti projektového partnera.

10. PARTNERSTVO SO ŠVAJČIARSKYMI SUBJEKTMÍ

Jedným z cieľov Švajčiarskeho príspevku je posilniť bilaterálne vzťahy so švajčiarskymi subjektmi. Partnerstvo s organizáciami zo Švajčiarska možno považovať za výhodu.

Švajčiarski projektoví partneri sa musia aktívne podieľať na príprave projektu a účinne prispievať k jeho implementácii. Oprávnenými aktivitami v spolupráci so švajčiarskym projektovým partnerom sú napr. zdieľanie zručností, príklady dobrej praxe a prenos know-how, spoločné workshopy, študijné cesty, štúdiá a iné bilaterálne aktivity podporujúce dosiahnutie cieľa, výsledkov a výstupov.

11. VÝBEROVÝ PROCES

Kontrola administratívnej zhody a kontrola oprávnenosti žiadosti a žiadateľa sa zabezpečuje technickými prostriedkami systému EGRANT.

Odborné hodnotenie každej žiadosti vykonávajú traja externí odborní hodnotitelia. Odborných hodnotiteľov nominuje vecne príslušné ministerstvo - Ministerstvo zdravotníctva SR, Správca programu - Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR a Kancelária Programu švajčiarsko-slovenskej spolupráce. V prípade, že sa niektorý zo subjektov rozhodne svoje právo nevyužiť, nominuje odborného hodnotiteľa Správca programu.

Každý subjekt, s výnimkou Správca programu, nominuje 1 odborného hodnotiteľa na každých 15 žiadostí o projekt. Správca programu nominuje vždy dvoch odborných hodnotiteľov pre odstránenie prípadného konfliktu záujmov.

Odborní hodnotitelia hodnotia žiadosť o projekt v systéme EGRANT. Každý odborný hodnotiteľ je priradený náhodným výberom v systéme EGRANT k odbornému hodnoteniu žiadosti o projekt. V prípade konfliktu záujmov hodnotiteľa Správca programu pridelí žiadosť inému odbornému hodnotiteľovi.

Odborný hodnotiteľ vyhodnotí žiadosť o projekt na základe kritérií bodového charakteru ktoré sú uvedené vo výzve.

Všetci nominovaní odborní hodnotitelia musia spĺňať podmienku nezávislosti od inštitúcií, ktoré ich nominovali a od Riadiaceho výboru.

Bližšie podrobnosti sú uvedené v Príručke pre hodnotiteľa (Príloha č. 8 Manuálu implementácie projektov).

Rozhodnutie o projekte

Na základe výsledkov odborného hodnotenia je poradie žiadostí o projekt určené na základe priemeru bodov všetkých troch hodnotiteľov.

O schválení, neschválení alebo zaradení žiadosti o projekt do rezervného zoznamu (zásobníka) projektov rozhoduje Riadiaci výbor pre program. Rozhodovacia činnosť sa riadi Štatútom a rokovacím poriadkom Riadiaceho výboru programu. **Rezervný zoznam (zásobník) projektov**

Riadiaci výbor je oprávnený vytvoriť rezervný zoznam (zásobník) projektov. V prípade, ak v rámci programu budú k dispozícii dodatočné finančné prostriedky, je Správca programu oprávnený vybrať na financovanie nové projekty z rezervného zoznamu (zásobníka) projektov.

12. FINANCOVANIE A PREDKLADANIE SPRÁV

Platby projektového grantu budú realizované formou zálohových platieb. Správca programu zabezpečí vyplatenie projektového grantu prijímateľovi prostredníctvom zálohových platieb až **do výšky 100 % sumy projektového grantu**, pokiaľ nie je v Projektovej zmluve stanovené inak. Výška sumy **každej zálohovej platby nesmie presiahnuť 20 %** sumy prideleného projektového grantu.

Prvá zálohová platba sa uskutoční po podpise projektovej zmluvy, pokiaľ v projektovej zmluve nie je stanovená odkladacia podmienka. V takom prípade sa prvá zálohová platba uskutoční po splnení tejto podmienky. Prvá zálohová platba bude poskytnutá v súlade s Indikatívnym plánom zúčtovania, ktorý má štvormesačnú frekvenciu, vo výške podľa schválenej žiadosti o projekt a v lehote pätnástich pracovných dní odo dňa vzniku nároku na jej poskytnutie, ktorým sa rozumie deň, keď sú splnené všetky podmienky na platbu uvedené v projektovej zmluve.

Prijímateľ predkladá Správci programu priebežnú správu o projekte v stanovených intervaloch, tzv. reportovacích obdobiach, s cieľom pravidelne informovať o kvalite a pokroku v implementácii projektu. V systéme EGRANT je priebežná správa o projekte súčasťou žiadosti o platbu. Frekvencia predkladania žiadostí o platbu je spravidla raz za 4 mesiace. Prijímateľ predkladá žiadosť o platbu do 15 pracovných dní od uplynutia príslušného reportovacieho obdobia.

Prijímateľ deklaruje ukončenie projektu poslednou žiadosťou o platbu. Ak nie je dohodnuté inak, prijímateľ je povinný predložiť vyplnenú poslednú žiadosť o platbu najneskôr do 15. januára 2029.

Správy a žiadosti o platbu sa predkladajú v slovenskom jazyku.

Udržateľnosť je doba, počas ktorej musia prijímatelia zachovať účel, ciele a výstupy projektu. Udržateľnosť projektu bude popísaná v žiadosti o projekt a musí byť stanovená **minimálne na 3 roky**. Minimálna doba udržateľnosti projektu bude uvedená v projektovej zmluve.

Správa o udržateľnosti projektu bude súčasťou správ o projekte. Počas doby udržateľnosti projektubudú prijímatelia povinní predkladať správu o udržiavaní výstupov projektu a dodržiavanie podmienok môže byť overované kontrolou na mieste.

13. ŠTÁTNA POMOC

Správca programu v súlade s článkom 3.3.8 Nariadenia zabezpečí, aby každá verejná podpora v rámci Švajčiarskeho príspevku bola v súlade s procesnými a vecnými pravidlami štátnej pomoci platnými v čase poskytnutia verejnej podpory.

Aktivity oprávnené v rámci výzvy sú zamerané na prevenciu neprenosných ochorení a podporu zdravia na Slovensku. Aktivity majú nehopodársky charakter, predpokladá sa, že sú zamerané na verejný záujem, vykonávajú ich prevažne verejné alebo mimovládne organizácie, bez priamej hospodárskej činnosti, a preto sa vo všeobecnosti nepovažujú za poskytovanie pomoci *de minimis* alebo štátnej pomoci.

Pred schválením každej žiadosti o projekt však Správca programu vykoná test štátnej pomoci a každá žiadosť o projekt bude posudzovaná individuálne, aby sa zabezpečil súlad s pravidlami pomoci *de minimis* alebo štátnej pomoci.

Ak Správca programu zistí, že grant môže predstavovať pomoc *de minimis* alebo štátnu pomoc, overí, či je možné pomoc poskytnúť ako pomoc *de minimis* v súlade s niektorou z existujúcich schém pomoci *de minimis*.

14. PREDLOŽENIE ŽIADOSTI O PROJEKT

Žiadosti o projekt sa predkladajú elektronicky prostredníctvom systému EGRANT, ktorý je dostupný na <https://swiss.egrant.sk>, a to najneskôr do dátumu a času uzávierky výzvy na predkladanie žiadostí, uvedenej v kapitole 1 tejto výzvy (Základné údaje a podmienky). V systéme EGRANT je potrebné sa zaregistrovať pre danú výzvu.

Postup predkladania žiadosti o projekt je uvedený v [Manuáli implementácie projektov](#). Inštrukcie k vyplneniu žiadosti o projekt sú uvedené priamo vo formulári žiadosti v systéme EGRANT. Formulár žiadosti sa predkladá v slovenskom jazyku so zhrnutím v anglickom jazyku. Zhrnutie je potrebné a dôležité z dôvodu, že do hodnotenia sa v rôznych fázach zapájajú osoby zo zahraničia. So žiadosťou o projekt musia byť predložené nasledujúce povinné prílohy:

1. Vyhlásenie o partnerstve, predbežné dohody alebo iné obdobné dokumenty, preukazujúce záujem partnera zapojenie do projektu, ak sa projekt plánuje implementovať v partnerstve,
2. Listy vlastníctva ku všetkým nehnuteľnostiam, na ktorých budú prebiehať stavebné práce (ktoré sa budú zhodnocovať v rámci projektu), ak je to relevantné. Ak žiadateľ alebo projektový partner nie je vlastníkom nehnuteľnosti, je potrebné priložiť nájomnú zmluvu, zmluvu o správe nehnuteľnosti, alebo inú zmluvu deklarujúcu vzťah k nehnuteľnosti. Táto zmluva musí byť platná počas trvania projektu a doby udržateľnosti.

V rámci žiadosti o projekt je možné predložiť nepovinné prílohy. Ako nepovinné prílohy sa odporúča predložiť relevantnú podpornú dokumentáciu preukazujúcu plnenie jednotlivých výberových kritérií, ak je to relevantné.

15. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE

Na poskytnutie projektového grantu nie je právny nárok.

Pred a počas prípravy žiadosti o projekt sa žiadateľovi dôrazne odporúča postupovať podľa ustanovení nasledujúcich dokumentov v ich aktuálnom znení:

- [Manuál implementácie projektov vrátane príloh](#),
- Inštrukcie pre systém EGRANT na vyplnenie žiadosti o projekt (Príloha č. 1b).

Ďalšie odporúčané dokumenty k príprave žiadosti o projekt sú:

- [DOHODA O PODPORNOM OPATRENÍ](#) medzi Švajčiarskou agentúrou pre rozvoj a spoluprácu a Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky o podpornom opatrení „Švajčiarsko-slovenský program Zdravie“,
- [Systém riadenia druhého Programu švajčiarsko-slovenskej spolupráce](#),
- [Rámcová dohoda o implementácii druhého švajčiarskeho príspevku](#),
- [Nariadenie o implementácii druhého švajčiarskeho príspevku vybraným členským štátom Európskej únie](#),

- Ďalšie dokumenty zverejnené na webovej stránke www.swiss-contribution.sk.

Správca programu bude zároveň každý pondelok (ak to bude relevantné) zverejňovať a pravidelne aktualizovať dokument s otázkami a odpoveďami týkajúcimi sa výzvy.

V prípade otázok je možné kontaktovať Správcu programu:

- e-mailom: swiss-contribution@mirri.gov.sk (v predmete mailu musí byť prepojenie s výzvou - kódom výzvy HLT03; na otázky doručené e-mailom bude odpovedané do 7 dní);
- telefonicky: +421-2-2092 8450.

16. PRÍLOHY VÝZVY

Príloha č. 1a): Formulár žiadosti o projekt - náhľad

Príloha č. 1b): Inštrukcie pre systém EGRANT na vyplnenie žiadosti o projekt

Príloha č. 2: Kritériá výberu

Príloha č. 3: Rokovací poriadok Riadiaceho výboru

Príloha č. 4: Opis úloh a kvalifikačné požiadavky na pozíciu „koordinátor prevencie“

Príloha č. 5: Štatút pilotnej siete v duchu konceptu WHO „Zdravých miest“